

guia de jocs de taula cooperatius per l'escola i l'esplai (de 3 a 18 anys)

enCORatja't
Una proposta educativa per la
igualtat de gènere i la violència zero

 Fundesplai
Fundació Catalana de l'Esplai

EL perquè d'aquesta guia

Els jocs de taula cooperatius proposen un repte col·lectiu, són jocs on tots els jugadors i jugadores tenen un objectiu comú vers un element o personatge extern. En aquests jocs l'alegria i el plaer de guanyar seran compartits entre tots i totes, així com la frustració d'haver perdut.

Els jocs cooperatius són una eina fantàstica per **educar per la no violència**, dotant d'atractiu l'ajuda mútua, al treball en equip, l'altruisme, la cooperació, el respecte per l'altre i la solidaritat.

A més a més, ens donen la oportunitat de gaudir del joc sense pensar en guanyar o perdre, sinó gaudint del camí, del present. **Els jocs cooperatius afavoreixen que es perdi la por al fracàs i el rebuig**, i això permet que tothom jugui de manera relaxada i amb alegria.

Els jocs cooperatius són una gran eina educativa per a l'escola, l'esplai, els instituts i les ludoteques perquè afavoreixen el treball en equip i molts altres valors associats a la convivència i la cultura de Pau.

Alguns dels valors i capacitats que potencien els jocs cooperatius:

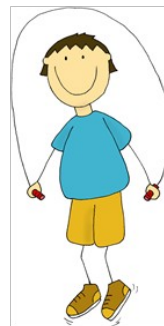
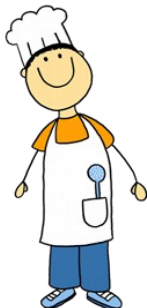
- Empatia
- Convivència
- Ajuda mútua, solidaritat i cooperació
- Treball en equip i sentit de la responsabilitat social
- Respecte pels altres i sentiment de pertinença al grup
- Relacions més igualitàries i no discriminació
- Diàleg i comunicació assertiva
- Gestió col·lectiva dels conflictes
- Eliminació de les jerarquies i l'abús de poder

Aquí teniu **30 jocs cooperatius seleccionats amb criteris d'igualtat de gènere i no violència** dins el marc de la proposta educativa **Encoratja't**, una llista elaborada pel nostre equip pedagògic en col·laboració amb la **Imma Marín**, experta en educació, jocs i gamificació.

Aquí teniu un índex de la nostra selecció de jocs per poder accedir ràpidament a la franja d'edat que us interessa:

- De 3 a 6 anys
- De 5 a 12 anys

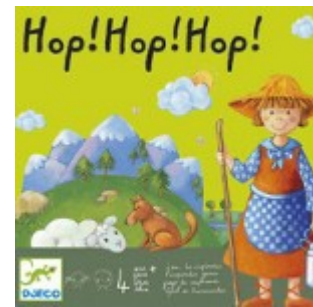
A partir de 10 anys i adolescents

Jocs de 3 a 6 anys

1. Hop, hop, hop

Aconseguiran la pastora, les ovelles i el gos tornar al refugi abans que el vent destrueixi el pont? Tots els jugadors i jugadores han de cooperar per aconseguir-ho. Una combinació perfecte de cooperació i atzar, aprenent a seguir les regles d'un joc. Fantàstic!

2. EL FRUTAL

Quan juguem a **El frutal** es llança el dau i, per torns, es van recollint les fruites dels arbres. Però atenció, els jugadors i jugadores hauran de ser molt hàbils per aconseguir recollir-les totes abans que arribi el corb. Hi ha una versió per infants a partir de 2 anys que es diu **Mi primer frutal**. Voldran repetir!

3. Little cooperation

En les plataformes de gel hi ha quatre animals polars que volen arribar a un iglú a través d'un pont de gel. Però atenció que el pont està a punt de trencar-se! Els jugadors i jugadores hauran d'ajudar als animals a creuar amb precaució fins a l'iglú. Aneu amb compte!

4. Sueños de colores

Sueños de colores és maleta amb 12 jocs cooperatius per iniciar-se en el món dels jocs de taula acompanyats d'uns ratolinets molt entremaliats. S'hi barregen jocs tradicionals com la oca, jocs de memòria i observació i altres varietats, però sempre s'ha d'aconseguir l'objectiu de manera cooperativa abans que soni el despertador.

5. MÍ PRIMER ANIMAL SOBRE ANIMAL

Mi primer animal sobre animal és un joc basat en el clàssic *Animal sobre animal* en el que s'han de fer torres d'animals. Però aquesta versió, pensada per infants a partir de 2 anys, proposa 3 maneres diferents de jugar, una d'elles cooperativa, en la que el repte és construir dues torres abans que la llebre passi d'un prat a l'altre. S'ha de ser molt hàbil!

6. Baaaaa!

En el joc **Baaaaa!** l'equip té la missió d'aconseguir que el màxim d'ovelles arribin a la cabana del pastor que es troba a dalt de tot de la muntanya. Pel camí els jugadors i jugadores hauran de pensar una estratègia per evitar que les ovelles caiguin a la trampa del llop. Té un taulell vertical molt original!

7. La pandilla hámster

Ha arribat la tardor i **la pandilla hámster** es disposa a recollir provisions de menjar per passar l'hivern. Tenen el cau molt ben organitzat amb ascensors, tobogans i gronxadors. S'han de recollir totes les pastanagues, trèvols i espigues de cereals i guardar-los al rebost corresponent abans que caiguin totes les fulles de l'arbre i l'eriçó aconsegueixi fer-se el niu de fulles. Súper divertit!

8. Times up Kids

Times up Kids és una versió cooperativa del clàssic *Times Up*. S'han d'endevinar totes les cartes entre tots i totes però contra rellotge. A la primera volta del rellotge, l'adult descriurà la carta (sense ensenyar-la) i els/les jugadores hauran d'anar dient paraules fins que l'endevinin. A la segona volta cada carta s'haurà de representar amb mímica. És trepidant!

9. Iguales

El joc **Iguales** es basa en parelles de targetes en les que nenes i nens comparteixen jocs i joguines per divertir-se i gaudir del joc lliures de prejudicis i estereotips. Hi ha 4 modalitats de joc, i totes es poden fer de forma cooperativa. Per exemple, entre tots i totes juguem al *memory* contra rellotge! Un joc per potenciar la diversitat i la igualtat de gènere.

10. Bugs

Un joc amb una estètica refinada en el què els insectes s'hauran d'escapar del professor Bestiola que els vol capturar i tancar-los en una capsa de llumins. Els jugadors i jugadores aniran tirant els daus i col·laboraran per aconseguir que tots els insectes arribin a la ciutat abans de ser atrapats.

Jocs de 5 a 12 anys

1. Story cubes

“Hi havia una vegada,…” així comença el joc de **l’story cubes**, un joc que estimula l’enginy, la creativitat i la imaginació a l’hora d’inventar històries. Hi ha moltes maneres diferents de jugar, com anar tirant els daus per torns i anar creant una història que vagi enllaçant les imatges que surten als daus. **Hi ha moltes versions amb temàtiques diferents.** Les possibilitats de joc són infinites!

2. Las Brujas de Farrabús

Las brujas de Farrabús és un joc per reflexionar sobre els mites de l’amor romàntic i educar en la igualtat de gènere. Aquest joc planteja una aventura de tot l’equip per anar a buscar els elements màgics que es necessiten per desfer un encanteri que el mag del Regne de Farrabús ha tirat a la població per aconseguir que la princesa es comporti com una princesa dels contes...

3. Cacophony

Es tracta d’un joc molt divertit en el que un jugador o jugadora es tapa els ulls perquè està perdut en la foscor del bosc. Ha d’aconseguir trobar el seu gat a les fosques només orientant-se amb els sons dels animals que aniran fent els altres participants. I ho ha d’aconseguir abans que s’esgoti el temps! Un joc per estimular els sentits i riure molt!

4. Mama Beba

Mama Beba, campesina africana té com a objectiu ajudar a la Mama Beba a fer totes les feines que fa cada dia abans que es faci de nit: encarregar-se dels nens i nenes, portar a pasturar els animals, munyir, comprar al mercat, anar a buscar llenya, portar aigua del pou, treballar l'hort,... és un joc que posa en valor els sabers de la cura per educar per la igualtat de gènere.

5. Babel, la ciudad multicolor

Babel, la ciudad multicolor és un altre joc de Ekilikua que sorprèn per la seva senzillesa i versatilitat. Es pot jugar de 4 maneres diferents, però totes elles tenen l'objectiu d'ajudar als habitants de la ciutat multicolor a construir els seus edificis de colors abans que el rei aconseguixi construir la seva torre de control per fer una ciutat uniforme i gris. Un gran joc per aprofundir en la interculturalitat i la diversitat.

6. Suspend

Aquest és un joc d'equilibris aeris que posa a prova la paciència, la concentració i la precisió. Anem col·locant les varetes metàl·liques sense que caiguin i hem d'aconseguir muntar l'estructura amb les peces de tots els jugadors i jugadores sense que s'ensorri. També es pot jugar de manera competitiva i té 3 nivells de dificultat. Un gran repte!

7. La Superclase

La Superclase és un grup de nens i nenes amb superpoders que tenen la missió d'aturar les bèsties i monstres que estan descontrolats i volen destruir el món. Això ho aconseguiran només actuant en equip i cooperant. Aquest és un joc que aprofundeix en la igualtat de gènere, la diversitat, la no violència, els drets humans i el desenvolupament sostenible.

8. La máquina del tiempo

La máquina del tiempo és un joc de l'estil de l'oca però dissenyat per jugar de manera cooperativa ja que tots els jugadors i jugadores hauran de col·laborar viatjant en el temps per aconseguir retornar els cadells de l'àvia Kronosfera al present. És un viatge a través de la història de la humanitat que fa reflexionar sobre la interculturalitat, la diversitat i la no violència.

9. Magissa

Magissa és un joc de rol ambientat en un món fantàstic en el que una nena descobreix que han desaparegut tots els adults i el món s'ha poblat de bèsties i monstres diversos. Els jugadors i jugadores hauran de col·laborar per aconseguir resoldre el misteri i retornar la Pau al món. Hi ha també una guia per a educadors i educadores.

10. Los guardianes de la pachamama

Los guardianes de la Pachamama és un joc cooperatiu pensat per aprofundir en els valors de l'ecologia, el desenvolupament sostenible, el comerç just, els drets universals, la igualtat de gènere... Els jugadors i jugadores es convertiran en guardians de la natura i s'enfrontaran a reptes de molts tipus per aconseguir retornar la vitalitat al planeta.

Jocs a partir de 10 anys i adolescents

1. Pandemia

Pandemia o Pandemic és un joc cooperatiu en el que l'equip d'especialistes en epidèmies haurà d'aconseguir trobar la cura a 4 epidèmies terribles que estan afectant a tot el planeta abans que sigui massa tard. Els jugadors i jugadores han de cooperar i sumar per tal d'erradicar les malalties. Es necessita molta concentració per aconseguir-ho!

2. Extensions de Pandemia

El joc de Pandemia té 2 extensions traduïdes al castellà: **Pandemia ¡Al límite!** i la segona: **Pandemic, en el laboratorio** que enriqueixen i compliquen les partides d'aquest joc tan trepidant. Amb aquestes extensions apareixen nous personatges en els que, com en el joc original, els personatges són tan femenins com masculins i no tenen rols estereotipats.

3. Ryuuutama

Ryuuutama és un joc de rol japonès de fantasia natural en el que els jugadors i jugadores hauran de madurar, créixer i evolucionar en grup. Els personatges marxen de viatge i gaudeixen de la natura i de les meravelles que van descobrint durant el viatge. Un joc de rol que no està basat en la violència sinó en les meravelles de la natura i la màgia.

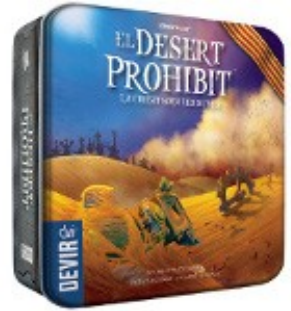

4. L'illa prohibida

A **L'illa Prohibida**, els jugadors i jugadores tindran rols i habilitats diferents que hauran de posar al servei de l'equip per aconseguir rescatar 4 tresors d'una illa abans que aquesta s'enfonsi completament al mar. Un joc molt emocionant, divertit i ple de reptes!

5. EL DESERT PROHIBIT

El desert prohibit és una seqüela temàtica de l'Illa prohibida en la que els jugadors i jugadores assumeixen el paper d'aventurers/es que han de sobreviure a una terrible tempesta de sorra i trobar les parts d'un aparell volador llegendari que han quedat enterrades a la sorra. Per poder escapar del desert i la set hauran de reconstruir l'aparell.

6. Rescate

Un equip de bombers i professionals s'enfrontaran a un incendi terrible. Hauran de desplegar totes les seves eines d'estratègia, astúcia i capacitat d'organització i treball en equip per aconseguir l'objectiu. A la versió original en anglès hi ha paritat en els personatges però amb la traducció això es perd. Té una extensió que es diu **Alto Riesgo**, amb nous edificis, personatges i reptes.

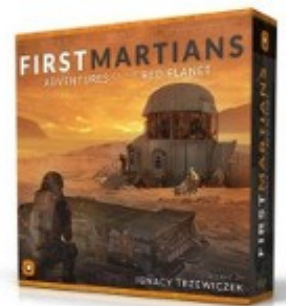
7. Hanabi

Hanabi és un joc de cartes sorprenent! Els jugadors i jugadores hauran de cooperar per crear un gran pirotècnic sense veure les cartes dels, ja que hi ha molt de fum i és difícil trobar la pólvora, les metxes i els coets, que s'han barrejat. Un joc on l'estratègia, la memòria i l'astúcia són crucials!

8. FIRST MARTIANS: adventures on the red planet

Aquest és un joc cooperatiu de gestió de recursos. Els jugadors i jugadores s'enfronten a l'ambient hostil del planeta Mart i hauran de sobreviure fent front a diverses aventures i reptes. Un joc futurista i amb una *App* integrada que ajuda a mantenir el nivell de tensió. De moment només disponible en anglès.

9. Story cubes

Repetim la proposta perquè volem deixar clar que aquest joc és adequat per a qualsevol edat, a partir de 5 anys i per a adolescents i adults. L'**story cubes**, és el gran joc de la narrativa i creativitat. Cooperarem per crear històries fascinants i enginyoses, podem aplicar-ho per practicar idiomes o per simplement per estimular el treball en equip. Ens el podem endur de viatge o de colònies i podem ampliar les possibilitats amb **diferents temàtiques**

10. Escape Room - The game

Escape Room - the Game transporta l'experiència d'una *escape room* al joc de taula. Conté 4 aventures de base i dues expansions. L'equip de jugadors i jugadores haurà de resoldre, de manera cooperativa i en menys d'una hora enigmes, jeroglífics, endevinalles i trencaclosques per aconseguir guanyar la partida. **Recomanat a partir de 16 anys.**

<http://projectes.fundesplai.org/encoratjat/>

enCORatja't

Una proposta educativa per la
igualtat de gènere i la violència zero

 Fundesplai
Fundació Catalana de l'Esplai